

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्धी विकास मन्त्रालय
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना
आयोजना व्यवस्थापन इकाई

प.सं. २०७७/७८
च.नं. १४६

हरिहरभवन, ललितपुर

फोन नं.- ०१-५५५२९७१
०१-५०१०१०८
ईमेल: fansep2018@gmail.com
वेबसाईट: fansep.moald.gov.np

मिति: २०७७/०७/०४

विषय: सूचना प्रकाशन गरिएको बारे ।

श्री राष्ट्रिय सूचना आयोग
बानेश्वर-१०, देवीनगर, काठमाण्डौ ।

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) अनुसार सार्वजनिक निकायसंग सम्बन्धित सूचना अध्यावधिक गरी राख्ने र सोको जानकारी आयोगलाई गराउने व्यवस्था अनुरूप सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम यस आयोजनाको आ.व. २०७७/७८ को श्रावण देखि असोज महिनासम्मको विवरण प्रकाशन गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

(डा. प्रद्युम्नराज पाण्डे)

वरिष्ठ अनुगमन तथा मुल्याङ्कन अधिकृत
एवं
सूचना अधिकारी

बोधार्थः

श्री संचार सूचना तथा प्रविधि मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाण्डौ ।

सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम प्रकाशित खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजनाको सुचनाको विवरण (२०७७ श्रावण देखि असोज सम्म)

१. परिचय

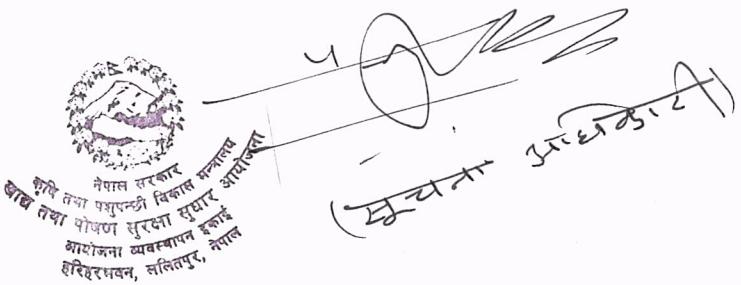
खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना Global Agriculture and Food Security Program (GAFSP) को आर्थिक सहयोगमा संचालित आयोजना हो। यस आयोजना संचालनको लागि नेपाल सरकार र आई.डी.ए. (International Development Association) विच वि.सं. २०७५ कार्तिक २८ गते (14 November 2018) अनुदान सम्झौता भएको थियो। यस आयोजनाको कुल अवधी पाँच वर्षको रहेको छ भने आयोजनाको कार्यक्षेत्रको रूपमा ८ वटा जिल्लाहरू (गोरखा, धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, धनुषा, महोत्तरी, सिराहा, सप्तरी) को १६ गाउँपालिका रहेका छन्। यस आयोजनाको संचालन नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयले गर्नेछ भने सुपरिवेक्षण कार्य विश्व बैंक (World Bank) बाट हुनेछ साथै आयोजनाका कृयाकलापहरू संचालनमा प्राविधिक सहयोग (Technical Assistance) संयुक्त राष्ट्र संघ, खाद्य तथा कृषि संगठन (FAO) ले गर्नेछ।

नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रलाई मेरुदण्डको रूपमा लिईन्छ। खाद्य तथा पोषण सुरक्षा आफैमा बहुआयामिक विषय हुनुका साथै यसको सुनिश्चितताको लागि कृषि क्षेत्रको अहम् भूमिका रहेको हुन्छ। नेपालको संविधानले खाद्य सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकको रूपमा उल्लेख गरेको छ। नेपाल सरकारले खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको सुनिश्चितताको लागि विभिन्न राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्नुका साथै विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय सम्झौता तथा सहमतिहरूको पक्ष राष्ट्रको रूपमा कार्य गरिरहेको छ। नेपाल दिगो विकासका लक्ष्यहरू (Sustainable Development Goals) को पक्ष राष्ट्र हो। नेपाल सरकारको दिर्घकालीन सोच २१००, पन्धौ योजना तथा कृषि विकास रणनीति लगायतका विभिन्न नीति तथा योजनाहरूमा खाद्य तथा पोषण सुरक्षाले विशेष महत्व पाएका छन्।

कृषि क्षेत्रको समग्र विकासको लागि नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको कृषि विकास रणनीति (२०१५-३५) का चारवटा Flagship कार्यक्रमहरू मध्ये “खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा सुधार” कार्यक्रमले तय गरेको अत्यन्तै पिछिडिएका वर्गहरूको खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार सम्बन्धि उद्देश्य हासिल गर्न र कृषि विकास रणनीतिको परिकल्पनामा रहेका समावेशी, जिविकोपार्जन र खाद्य तथा पोषण सुरक्षा जस्ता सम्भागका सूचकहरूको लक्ष्य प्राप्त गर्न; दिगो विकासका लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न नेपाल सरकारले गरेको प्रतिबद्धता अन्तर्गतका लक्ष्यहरू गरिबिको अन्त्य, शुन्य भोकमरी, लैंगिक समानता र जलवायु सम्बन्धि कारबाही हासिल गर्न साथै नेपाल सरकारको पन्धौ योजनामा उल्लेखित सूचकहरू जलवायु परिवर्तन अनुकूलशिल्ता, ५ वर्ष मुनिका कम तौल भएका बालबालिका, बाल मृत्युदर, मातृ मृत्युदर, बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसंख्या, निरिपेक्ष गरिबि र कृषिका सूचकहरूको लक्ष्य प्राप्तिका लागि यस आयोजनाले प्रतक्षय रूपमा सहयोग गर्दछ। यस आयोजनाबाट कूल १६ गाउँपालिहरूका प्रत्यक्ष ६५,००० कृषक परिवारहरू लाभान्वित हुनेछन्। आयोजनाको लाभग्राही विशेष गरी आर्थिक र सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, भुकम्प र बाढी पिडित, गरिब, खाद्य असुरक्षित, विपन्न तथा सिमान्तकृत वर्गहरू लक्षित हुनेछन्।

२. आयोजना विकास लक्ष्य:

- आयोजना प्रभाव क्षेत्रका लक्षित साना कृषक समुदायको जलवायु समानुकूलनमा सुधार, कृषि उत्पादकत्वमा वृद्धि र पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउनु।

३. उद्देश्य:

- कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा बृद्धि गरी खाद्य सुरक्षामा सहयोग गर्ने ।
- जलवायुमैत्री तथा पोषण मैत्री कृषि प्रविधिहरूको अनुसरण र प्रसार गर्ने ।
- साना कृषकहरूको आय आर्जन र विविधिकरण प्रबढ्दन गरि बजारमा पहुँच बढाउने ।
- सुनौला हजार दिनका आमाहरू तथा ६-२४ महिना सम्मका बच्चाहरू पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउने ।
- कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, उत्पादन समुह तथा सहकारीको संस्थागत विकास तथा सवलिकरण गर्ने ।

४. आयोजनाको मुख्य नतिजा सूचकहरू:

क्र.स.	सूचकहरू	लक्ष्य
१	उन्नत कृषि प्रविधिहरूको (जलवायुमैत्री कृषि प्रविधि सहित) अनुसरण गर्ने कृषकको संख्यामा बृद्धि	३१८०० कृषकहरू (६५% महिला)
२	प्रत्यक्ष लाभग्राहीहरू को कृषि तथा पशुजन्य उत्पादकत्वमा बृद्धि	• अन्नबाटी- २५% • मासु- ४०% • तरकारी- ३०% • मासु- ४०% • दुध- ३५%
३	कृषकहरूको घरधुरी आय (कृषि तथा गैह कृषि) मा बृद्धि	२५% ले बृद्धि
४	खाद्य असुरक्षा अनुभव स्केल (FIES)मा प्राप्त हुने अंकमा सुधार	४०% ले बृद्धि
५	सुनौला हजार दिनका आमाहरू तथा २४ महिना सम्मका बच्चाहरूमा पौष्टिक आहार खाने दरमा सुधार	२०% ले बृद्धि

५. आयोजना लागु हुने कार्यक्षेत्रहरू:

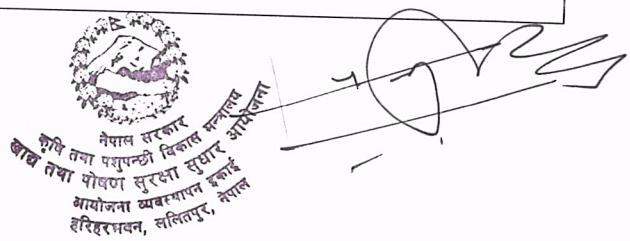
भुकम्प (२०७२) प्रभावित पहाडका चार र बाढीबाट प्रभावित तराईका चार गरी कुल आठ जिल्लाहरूका कृषक समुदायहरूको कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा बृद्धि, खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा सुधार र आयआर्जनमा बृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ नेपाल सरकारको खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजना द जिल्लाको १६ वटा गाउँपालिकाहरू कार्यक्षेत्र रहने गरी लागु भएको छ।

५.१ आयोजना लागु भएका जिल्लाहरू:

- भुकम्प प्रभावित जिल्ला (४) : गोरखा, धादिङ, सिन्धुपाल्चोक र दोलखा
- बाँडी प्रभावित जिल्ला (४) : सिराहा, सप्तरी, धनुषा र महोत्तरी

५.२ आयोजना सञ्चालनका लागि छानौट भएका गाउँपालिकाहरू:

क्र.स.	जिल्ला	गाउँपालिका	कैफियत
१	गोरखा	बारपाक सुलिकोट	धादिङ र गोरखा जिल्ला हेर्ने गरि आयोजना क्लष्टर ईकाइ गोरखामा रहेको।
		गण्डकी	
२	धादिङ	बेनीघाट रोराङ	सिन्धुपाल्चोक र दोलखा जिल्ला हेर्ने गरि आयोजना क्लष्टर ईकाइ सिन्धुपाल्चोकमा रहेको।
		गजुरी	
३	सिन्धुपाल्चोक	लिसङ्ग पाखर	सिन्धुपाल्चोक र दोलखा जिल्ला हेर्ने गरि आयोजना क्लष्टर ईकाइ सिन्धुपाल्चोकमा रहेको।
		ईन्द्रावती	
४	दोलखा	कालिन्चोक	तामाकोसी
		तामाकोसी	
५	धनुषा	मुखियापट्टी मुसहरनीया	

		धनौजी			
६	महोत्तरी	पिपरा			
		एकडारा			धनुषार महोत्तरी जिल्ला हेर्ने गरि आयोजना क्लष्टर ईकाइ धनुषामा रहेको।
७	सप्तरी	राजगढ			
		विष्णुपुर			सप्तरीर सिराहा जिल्ला हेर्ने गरि आयोजना क्लष्टर ईकाइ सप्तरीमा रहेको।
८	सिराहा	औरही			
		बरियारपट्टी			

६. आयोजनाको स्वीकृत दरवन्दी संख्या र हालको अवस्था

क्र.सं.	पद	स्वीकृत दरवन्दी	पदपुत्री	रिक्त	कैफियत
आयोजना व्यवस्थापन ईकाई					
१	प्राविधिक तर्फ				
१.१	रा.प्र.प्रा.	१	१	०	
१.२	रा.प.द्वि.प्रा.	३	३	०	
१.३	रा.प.तृ.प्रा.	४	४	०	
२	प्रशासन तर्फ				
२.१	रा.प.तृ.	१	१	०	
२.२	रा.प.अनं.द्वि.	२	२	०	
२.३	कम्प्युटर अपरेटर	२	२	०	करार सेवा
२.४	सवारी चालक	५	५	०	करार सेवा
२.५	कार्यालय सहयोगी	४	४	०	करार सेवा (१ जना स्थायी)
आयोजना क्लष्टर ईकाइहरू					
१	प्राविधिक तर्फ				
१.१	रा.प.द्वि.प्रा.	४	४	०	
१.२	रा.प.तृ.प्रा.	८	८	०	
१.३	रा.प.अनं.प्र.प्रा	८	८	२	सप्तरी र सिन्धुपाल्चोक क्लस्टर ईकाईमा रिक्त
२	प्रशासन तर्फ				
२.१	रा.प.अनं.प्र. (लेखापाल)	४	१	३	धनुषा वाहेक अन्य क्लस्टर ईकाईमा को.ल.नि.का बाट खाता संचालन
२.२	कम्प्युटर अपरेटर	४	४	०	करार सेवा
२.३	सवारी चालक	४	४	०	करार सेवा
२.४	कार्यालय सहयोगी	८	८	०	करार सेवा
	जम्मा	६२	५७	५	

लोक नेपाल सरकार
धनुषा नेपा प्रशासनी दिवाल सञ्चालन
आयोजना व्यवस्थापन बोर्ड
हरिहरभवन, ललितपुर, नेपाल

७. आयोजनाको शाखागत जिम्मेवार अधिकारी

क्र.सं.	शाखाहरु	जिम्मेवार अधिकारी
१	योजना शाखा	बरिष्ठ योजना अधिकृत, श्री दिपक पौडेल
२	अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा	बरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन अधिकृत, डा. प्रद्युम्नराज पाण्डे
३	प्रविधि विस्तार तथा समन्वय शाखा	बरिष्ठ कृषि अधिकृत, डा. राकेश प्रजापती
४	आर्थिक प्रशासन शाखा	लेखा अधिकृत, श्री निराजन उपाध्याय
५	प्रशासन शाखा	खरिदार, श्री बुद्धिराम खनाल

८. आयोजनाको सम्भागहरु (Project Components)

सम्भाग ए: जलवायु र पोषणमैत्री कृषि प्रविधि अनुसरण र प्रसार

- ❖ उप-सम्भाग १: प्रविधि अनुकूलन र परिक्षण
- ❖ उप-सम्भाग २: प्रविधि प्रसार र कृषकहरुको सिप विकास

सम्भाग बी: बजारको पहुँच तथा जोखिम व्यवस्थापनबाट आय आर्जन र विविधिकरण

- ❖ उप-सम्भाग १: उत्पादकहरुको सबलीकरण
- ❖ उप-सम्भाग २: उत्पादनशिल सम्बन्धन (Productive Alliances) मार्फत बजारमा पहुँच

सम्भाग सी: पोषण सुरक्षामा सुधार

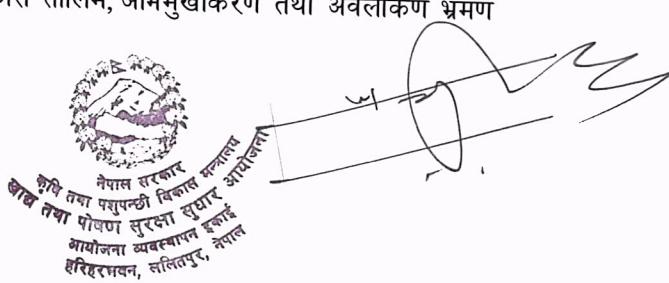
- ❖ उप-सम्भाग १: संस्थागत क्षमतामा सबलीकरण
- ❖ उप-सम्भाग २: पोषण पाठशाला र घरबारी पोषण बगैँचा

सम्भाग डी: आयोजना व्यवस्थापन, सञ्चार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

९. आयोजनाका सम्भागहरु मार्फत संचालन हुने मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू:

७.१ सम्भाग क: जलवायु र पोषणमैत्री कृषि प्रविधि अनुसरण र प्रसार:

- ❖ ग्रामिण कछुरा प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- ❖ बाखापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- ❖ दुर्घट उत्पादन प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- ❖ कृषक पाठशाला (कृषि तथा पशुपन्थी) संचालन
- ❖ कृषकहरुबाट व्यवस्थापन हुने बोयर बाखाको multiplier herds/units स्थापना
- ❖ आयोजना लागु भएका गाँउपालिकाहरुमा AI Unit को स्थापना गरी पशु नक्षसुधार
- ❖ वीउ उत्पादक समुहहरुलाई मुल विज्ञान सहयोग (धान, गहुँ, मकै, कोदो, फापर, मसुरो, सिमी, आलुको PBS tubers)
- ❖ कृषकहरुलाई उन्नत वितरण (धान, गहुँ, मकै, कोदो, फापर, मसुरो, सिमी, मुङ्ग, मास, आलु)
- ❖ NARC द्वारा CSA, यान्त्रीकरण, विषादी र अन्य रसायनको व्यवस्थापन जस्ता प्रविधिको विकास गर्ने, कृषि प्रविधि प्रमाणीकरण तथा प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम
- ❖ कृषक समूह तथा अगुवा कृषकहरु लाई सीप विकास तालिम, अभिमुखीकरण तथा अवलोकण भ्रमण

७.२ सम्भाग ख: बजारको पहुँच तथा जोखिम व्यवस्थापनबाट आय आर्जन र विविधिकरण

- ❖ पुरक अनुदान कार्यक्रम
- ❖ ग्रामीण बजार, संकलन केन्द्र तथा हाटबजार हरुको सुधार
- ❖ प्रशोधन तथा व्यवस्थापन संरचनाहरुको निर्माणमा सहयोग
- ❖ Farm Business School संचालन
- ❖ Productive Alliance र Multi-Stakeholder Dialogue Platform को गठन
- ❖ कृषि व्यवसाय, बजार व्यवस्थापन, तथा बजार सूचनामा समूह, उद्यमी, सहकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि

७.३ सम्भाग ग: पोषण सुरक्षामा सुधार:

- ❖ साना अनुदान कार्यक्रम
- ❖ घरबारी पोषण बगैचा कार्यक्रम
- ❖ पोषण पाठशाला संचालन
- ❖ पोषण शिक्षा, जनचेतनामा सुधार तथा पोषण सम्बन्धि अभिमुखिकरण
- ❖ स्वास्थ्य आमा तथा पोषण समुहरु लाई पौष्टिक खाद्य परिकार बनाउने, घरबारी पोषण बगैचा स्थापना, आदि सम्बन्धी अभिमुखिकरण तथा सीप विकास तालिम

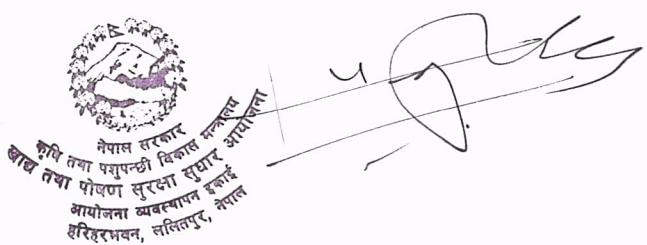
७.४ सम्भाग घ: आयोजना व्यवस्थापन, सञ्चार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन:

- ❖ आयोजना व्यवस्थापन ईकाई (PMU) तथा आयोजना क्लस्टर ईकाई (PCUs) हरु स्थापना र व्यवस्थापन
- ❖ आयोजनाबाट संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकन
- ❖ आयोजना लागु भएका गाँउपालिकाहरु तथा प्रदेशहरु संग समन्वय तथा सहकार्य
- ❖ आयोजना सरोकारवाला निकायहरु संग समन्वय
- ❖ आयोजनाको प्रगति समीक्षा गोष्ठी, रिपोर्टिङ तथा मिसन व्यवस्थापन
- ❖ सूचना प्रविधिमा आधारित (MIS) व्यवस्थापन प्रणालीको विकास तथा संचालन

१०. आयोजनाको शाखागत काम, कर्तव्य र अधिकार

१०.१ अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखाको कार्य विवरण

- नियमित रूपमा कार्यक्रम संचालनको अनुगमन निरीक्षण गरी कार्यक्रमको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।
- प्रगती प्रतिवेदनहरु तयार गरी सम्बन्धित निकायमा नियमित रूपमा प्रेषित गर्ने ।
- मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक रूपमा प्रगती समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- आयोजना क्लस्टर इकाईहरुबाट प्राप्त कार्यक्रम संचालनमा आएका समस्याहरुको समाधानका लागि आवश्यक पहल एवम् समन्वय गर्ने ।
- योजना तर्जुमाको क्रममा योजना शाखालाई पृष्ठपोषण गर्ने ।
- आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकनका लागि आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, व्यवस्थापन तथा रिपोर्टिङ गर्ने ।
- अयोजनाको लागि PMIS र Website अद्यावधिक गरी अनुगमन प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त गराउने ।
- आयोजनाको उद्देश्य हाँसिल भए नभएको सम्बन्धमा साथै अन्य आवश्यक विषयमा अध्ययन गर्ने गराउने ।
- अनुगमन तथा मूल्यांकनका आधारमा आयोजना कार्यान्वयनलाई समय सापेक्ष सुधार गर्न पृष्ठपोषण गर्ने ।

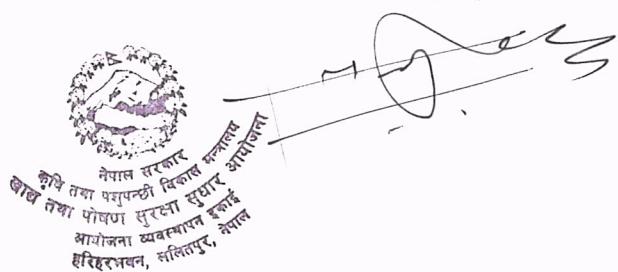
- अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धि तालिमहरूको समन्वय र संचालन गर्ने ।
- आयोजनाको प्राविधिक मिसन व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यहरू गर्ने ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धि तालिमहरू संचालन तथा सो सम्बन्धी सामागी/दस्तावेजहरू तयार गरी प्रसार गर्ने ।
- नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा ल्यायका नीति तथा कार्यक्रमहरूको नियमित समीक्षा एवं रिपोर्टिङ गर्ने ।
- आयोजना निर्देशकको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही आयोजनामा आई पर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१०.२ योजना शाखाको कार्य विवरण

- कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक पर्ने नीति, योजना, रणनीत, कार्यविधि तथा नर्मसहरू तर्जुमा/समन्वय गर्ने ।
- आयोजनाको लक्ष्य, उद्देश्य उद्देश्य गर्न आयोजना व्यवस्थापन इकाई र आयोजना अन्तर्गतका क्लस्टर इकाईहरूको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने गराउने ।
- आयोजना निर्देशक समिति, प्राविधिक समन्वय समिति तथा प्रदेशस्तरीय समन्वय समितिको वैठकको समन्वय गर्ने र उक्त समितिवार्षिक निर्णयहरू कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- कृषि तथा खाद्य संगठन (FAO) बाट हुने प्राविधिक सहायता सम्बन्धी कार्यहरूको लागि सम्पर्क शाखा (focal point) को रूपरही समन्वय तथा कार्य गर्ने ।
- कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर, श्रोतान्तर तथा बजेट संग सम्बन्धीत कार्यहरू गर्ने ।
- खरिद सम्बन्धी कार्यको आवश्यक व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने ।
- कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समय समयमा लिनुपर्ने नीतिगत निर्णयका लागि आवश्यक कार्य गर्ने ।
- कृषि बजार पूर्वाधार विकाससंग सम्बन्धित कार्य गर्ने ।
- योजना शाखाको प्रगति समयमै अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखामा अध्यावधिक गर्ने ।
- आयोजना निर्देशकको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही आयोजनामा आई पर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१०.३ प्रविधि विस्तार तथा समन्वय शाखाको कार्य विवरण

- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग, बीउ विजन गुणस्तर नियन्त्रण केन्द्र संग कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समन्वय गर्ने ।
- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् तथा अन्य निकायबाट विकास तथा प्रमाणित भएका Climate and Nutrition Smart Technology हरूको विस्तार एवं अनुसरण गराउने कार्य गर्ने ।
- नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् सँगको सहकार्यमा विभिन्न उन्नत कृषि प्रविधि र श्रोत सामाग्रीहरू तयार एवं विस्तार गर्ने ।
- खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागसंग समन्वयमा रैथाने खाद्य वस्तु एवं परिकारहरूको गुणस्तर विश्लेषण गरी पोषणयुक्त खाद्य वस्तुहरूको पहिचान गर्ने एवं दैनिक खानपानमा समावेशका लागि श्रोत सामाग्रीहरू तयार एवं विस्तार गर्ने ।
- आयोजना क्लस्टर इकाईलाई कृषक/पशुपालन/कृषि व्यवसाय/ पोषण पाठशालाहरूको सञ्चालनमा सहजीकरण गर्ने ।
- कृषक पाठशाला सम्बन्धी तालिम म्यानुल र प्रचार प्रसार सामग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन र प्रसार गर्ने ।
- आयोजनाका कर्मचारीहरू र उत्पादक कृषकहरूलाई प्रविधि विस्तारसंग सम्बन्धीत तालिमहरू सञ्चालन गर्ने ।

- अनलाईन मिडिया, रेडियो, एफ.एम., टि.भी. लगायतका सञ्चार माध्यमबाट आयोजना सँग सम्बन्धित प्राविधिक सामाग्री तयार गरी प्रचार प्रसार गर्ने गराउने ।
- आयोजना कार्यान्वयनका लागि लाभग्राही छनौट, समुह गठन तथा बेसलाइन सर्वेक्षणका लागि विश्व बैंकको DIME सँग समन्वय गर्ने ।
- आयोजना क्लष्टर इकाईहरू लाई समुह गठन कार्यमा सहजीकरण गर्ने ।
- आयोजना क्लष्टर इकाईबाट सञ्चालन हुने उन्नत प्रविधि विस्तार तथा अनुसरण कार्यमा आवश्यक सहयोग तथा पृष्ठपोषण गर्ने ।
- बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा योजना शाखालाई पृष्ठपोषण गर्ने ।
- शाखाको प्रगति समयमै अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखामा अध्यावधिक गर्ने ।
- आयोजना निर्देशकको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही आयोजनामा आई पर्ने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

११. आयोजनाको कुल बजेट:

- कुल बजेट: २८.७ मिलियन अमेरिकी डलर

- ✓ GAFSP अनुदान: २२.७ मिलियन अमेरिकी डलर (७९.१%)
- ✓ नेपाल सरकार: ६ मिलियन अमेरिकी डलर (२०.९%)

१२. आयोजनाको आधिकारीक कागजातहरूको सूची (वेवसाईटमा प्रविष्ट गरिएको)

- Project Appraisal Document
- Signed Grant Document
- Project Implementation Manual
- विनियोजित बजेट तथा खर्चको विवरण सहितको आ.व. २०७६/७७ को बार्षिक प्रतिवेदन
- आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारको विनियोजित बजेटको विवरण
- पाठशाला संचालन गर्ने सहजकर्ताका लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमको पाठ्यक्रम
- कोम्पिउटर-१९ महामारी क्षति न्युनिकरण गतिविधिहरूको प्रतिवेदन

१३. आयोजना कार्यालयहरूको सम्पर्क विवरण:

क) आयोजना व्यवस्थापन इकाई (PMU), हरिहरभवन, ललितपुर

फोन नं: ०१-५५५२९७९/५०९०९०८

इमेल: fansep2018@gmail.com

वेबसाईट: fansep.moald.gov.np

ख) आयोजना क्लष्टर इकाईहरूको सम्पर्क विवरण

१. आयोजना क्लष्टर इकाई, गोरखा फोन नं: ९८५६०७०७४५, ९८५६०७०७४४ इमेल: fansep.gorkha@gmail.com	२. आयोजना क्लष्टर इकाई, सिन्धुपाल्चोक फोन नं: ०११-६२००८६ इमेल: fansep.sindhupalchok@gmail.com
३. आयोजना क्लष्टर इकाई, धनुषा फोन नं: ९८६९६६५९९९ इमेल: fansep.dhanusha@gmail.com	४. आयोजना क्लष्टर इकाई, सप्तरी फोन नं: ०३१-५२२३७१, ०३१-५२२३७२ इमेल: fansep.saptari@gmail.com

